

Mottagare
Regionstyrelsen

Informationsärende inför budgetberedning - kultur

Förslag till beslut

Regionstyrelsen mottar informationen.

Sammanfattning

Kultur- och fritidsavdelningen och kulturenheten har två större ärenden igång som ska presenteras på budgetberedningen och till regionstyrelsen i maj. Det ena gäller framtagande av ett förslag på resurscentrum för att stärka konstområdet som pågår samtidigt som Gotlands museum genomför en verksamhetsutveckling av konstmuseet. Det andra är utredningen kring Solbergabadet och dess möjligheter att på sikt kunna nyttjas för kulturens ändamål. Här följer en statusuppdatering.

Ärendebeskrivning

Pågående utveckling inom konstområdet. Regionstyrelseförvaltningen fick under hösten 2022 i uppdrag att tillsammans med Gotlands Museum och relevanta aktörer inom konstområdet ta fram ett förslag på hur ett resurscentrum för konsten på Gotland kan organiseras och vilka kostnader det medför. Samtidigt ombads Gotlands museum återkomma med ett förslag på hur samtidskonsten skulle kunna stärkas inom ramen för konstmuseets verksamhet.

Med avstamp i konstöversynen från 2022 har regionstyrelseförvaltningen tillsammans med representanter för Gotlands museum, Baltic Art Center och med inspel från konstlivets aktörer arbetat med att ta fram ett förslag på hur ett resurscentrum för konsten kan organiseras och vilka kostnader det medför.

Förslaget är att etablera en digital såväl som fysisk plattform som en mötes- och kunskapsplats för aktörer inom bild- och formområdet på Gotland – vilket inkluderar aktörer inom konst (i sin vida bemärkelse) såväl som inom slöjd, form och design. Inspiration har hämtats från andra konstresurscentrum i landet - Konst i Halland, Resurscentrum för konst Norrbotten och Konst i Blekinge.

Syftet är synliggöra bild- och formfrågorna i samhället, bidra till en ökad attraktivitet och kreativ miljö för aktiva konstnärer och samtidigt vara en motor

för innovation och nyskapande inom bild- och formområdet. Resurscentret ska stärka professionella konstnärers villkor och möjliggöra för fler nyskapande idéer, samarbeten och projekt av hög konstnärlig kvalitet.

En hemsida för bild- och formområdet på Gotland etableras där regionens resurser för konsten syns och samlas tillsammans med de aktörer som finns på ön. Regelbundna samverkansforum/nätverksträffar sker, flexibla lokaler kan tillgängliggöras i till exempel Gotlands (konst)museums lokaler och en teknikpool för arrangörer och konstnärer etableras, till exempel i samarbete med Film på Gotland och Folkhögskolan i Fårösund/Kustateljén i Fårösund - där en verkstad, snickeri och teknikpool redan finns idag. Arbetet som pågår handlar om resurssättning, nya samverkansformer och skalbarhet. Men genom tillförd förstärkning för konstområdet från Kulturrådet till kultursamverkansmodellen kan arbetet starta i liten skala redan under 2023.

Parallellt med att förslag på ett resurscentrum har arbetats fram så har även Gotlands museum bedrivit eget arbete med verksamhetsutveckling av konstmuseets verksamhet. Detta kommer inte hinna rapporteras till budgetberedningen utan kommer behöva skjutas på framtiden då arbetet inte är klart.

Solbergabadet. Uppdraget kring Solbergabadet beslutades av regionstyrelsen i maj 2022, då en referensgrupp av intressenter och företrädare för regionen bildades för att fördjupa dialog om behov, möjligheter för kulturen att på sikt kunna verka i Solbergabadets lokaler. I samband med att klartecken gavs togs ett förstudiedirektiv fram efter de önskemål som intressenterna hade. Förstudiedirektivet innehöll en mellanstor sk ”blå” scen enligt Riksteaterns riktlinjer (300 sittande, 600 stående), en repetitionslokal för dans, en mindre caféscen och möjligheter till ett antal arbetsplatser i huset. Tekniska förvaltningen påbörjade arbetet med hjälp av Tengbom arkitekter men redan halvvägs in i processen uppstod flera utmaningar. Alla behov kunde inte uppfyllas och kraven enligt riktlinjerna för blå scen skulle innebära för stora och kostsamma ingrepp i huset. En stor del av byggnadens interiöra karaktär skulle gå förlorade. Det skulle vara enklare att bygga nytt, var bedömningen.

I förhållande till utmaningarna kring att få till en ändamålsenlig blå mellanstor scen menar Länsteatern och Gotlandsmusiken att värdet för dem som institutioner då är större om de kan få tillgång till en stor scen. Länsteaterns scenstorlek är idag i princip lika stor som blå scen, men med för få publikplatser. Behovet av en stor scen är alltså mer angeläget och kvarstår att lösa för dem, trots att de fortsatt kan se möjligheter med mindre scen än blå, till exempel för skolföreställningar.

Samtidigt framgår tydligt att efterfrågan av en scen och en mötesplats för kulturen är så pass stor hos det fria kulturlivet, regionens egen kulturverksamhet för barn och unga och för konstområdet dans att det finns starka skäl till att fortsätta utredningsarbetet. Ett behov av en tydligt utpekad plats för ungdans har dessutom identifierats tillsammans med

ungdomsavdelningen. Fokus i arbetet har således delvis skiftats. Hur kan lokalerna anpassas till en mindre scen (än mellanstor efter riksteaterns riktlinjer) med tillhörande ytor för aktiviteter, möten, repetition och kulturproduktion med ett tydligare fokus på unga och utan att innebära alltför stora ingrepp i husets karaktär?

Med utgångspunkt från höstens arbete och i samband med budgetberedningen 2023 kommer förslaget läggas fram om att fortsätta förstudien och att ingå samarbete med ungdomsavdelningen i en fördjupad/ny förstudie för att utreda hur Solbergabadet kan bli en plats för ungdans och det fria kulturlivet i samverkan. Platsen skulle öka ungas delaktighet i kulturlivet och stärka möjligheterna för unga 13-25 år på Gotland till eget skapande kultur samtidigt som målgruppen skulle komma närmare det professionella kulturlivet som idag har stora utmaningar med att nå den unga publiken. Det skulle också kunna bli en tydligare plattform för det svaga konstområdet dans, som idag saknar ytor för såväl repetition som för professionella framträdanden.

Samtidigt behöver länsinstitutionernas behov av en större scen följas upp. Förvaltningen ser att det naturligaste vore att Wisby strand utgjorde bas för dem. Förslaget i det här skedet pekar således på att utveckla Solbergabadet till en plats för ungdans, dans och det fria kulturlivet samt att förvaltningen när möjlighet ges får uppdrag att utreda hur kulturens tillgång till Wisby strand kan stärkas i framtiden och titta på jämförande exempel i andra regioner eller kommuner.

Regionstyrelseförvaltningen

Torsten Flemming
tf Regiondirektör